

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 329/2020-18

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 30. júna 2020 v senáte zloženom z predsedníčky senátu Jany Baricovej a zo sudcov Rastislava Kaššáka (sudca spravodajca) a Miloša Maďara predbežne prerokoval ústavnú sťažnosť sťažovateľa [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], zastúpeného advokátom JUDr. Milanom Cíbikom, Tomášikova 4, Bratislava, vo veci namietaného porušenia základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v konaniach vedených pod sp. zn. 1 To 9/2013 a sp. zn. 1 TdoV 2/2017 a takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Vymedzenie napadnutých konaní a sťažnostná argumentácia sťažovateľa

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej aj „ústavný súd“) bola 19. marca 2018 doručená ústavná sťažnosť [REDACTED], [REDACTED]

██████████, ██████████, ██████████
██████████ (ďalej len „sťažovateľ“), vo veci namietaného porušenia základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) v konaniach vedených pod sp. zn. 1 To 9/2013 (ďalej len „napadnuté odvolacie konanie“) a sp. zn. 1 TdoV 2/2017 (ďalej len „napadnuté dovolacie konanie“).

2. Ústavná sťažnosť sťažovateľa je vedená pod sp. zn. Rvp 557/2018 a bola pôvodne pridelená sudcovi spravodajcovi Milanovi Lalíkovi, ktorému 16. februára 2019 uplynulo funkčné obdobie. Do 16. februára 2019 nebola ústavná sťažnosť sťažovateľa prerokovaná, preto bola v súlade s čl. X bodom 5 Rozvrhu práce Ústavného súdu Slovenskej republiky na obdobie od 26. apríla 2019 do 31. decembra 2019 v znení dodatku č. 1 náhodným výberom pomocou technických a programových prostriedkov pridelená 17. októbra 2019 sudcovi spravodajcovi Rastislavovi Kaššákovi.

3. Podľa čl. II bodu 5 Rozvrhu práce Ústavného súdu Slovenskej republiky na obdobie od 1. januára 2020 do 31. decembra 2020 v znení dodatku č. 1 z 27. mája 2020 (ďalej len „rozvrh práce“) na konanie vo veciach patriacich do pôsobnosti senátov ústavného súdu je v jednotlivých prípadoch príslušný ten senát ústavného súdu, ktorého členom je sudca spravodajca, ktorému bola vec pridelená. V súlade s čl. II bodom 3 rozvrhu práce prvý senát ústavného súdu pracuje v zložení Jana Baricová – predsedníčka senátu, Rastislav Kaššák a Miloš Maďar. Vzhľadom na uvedené bola ústavná sťažnosť sťažovateľa predbežne prerokovaná v tomto zložení senátu.

4. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ bol rozsudkom Špecializovaného trestného súdu (ďalej len „špecializovaný súd“) č. k. PK-1T/28/2012-3430 zo 7. augusta 2013 (ďalej len „rozsudok špecializovaného súdu“) uznaný za vinného zo (skutok č. 1) zločinu založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny podľa § 296 zákona č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný zákon“), (skutok č. 2) obzvlášť závažného zločinu vydieračského únosu

podľa § 186 ods. 1, ods. 2 písm. b), ods. 3 písm. a) a ods. 4 písm. c) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. a) Trestného zákona a § 141 písm. a) Trestného zákona, sčasti dokonaný, sčasti vo vzťahu k § 186 ods. 3 písm. a) Trestného zákona v štádiu pokusu podľa § 14 ods. 1 Trestného zákona a (skutok č. 3) obzvlášť závažný zločin nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. c), písm. d) a ods. 2 písm. e) Trestného zákona vo forme spolupáchateľstva podľa § 20 Trestného zákona, za čo bol odsúdený na úhrnný nepodmienečný trest odňatia slobody vo výmere 21 rokov.

5. Sťažovateľ podal proti rozsudku špecializovaného súdu odvolanie, o ktorom v napadnutom odvolacom konaní rozhodol najvyšší súd uznesením zo 6. novembra 2013 (ďalej len „odvolacie uznesenie“) tak, že odvolanie zamietol.

6. Sťažovateľ podal proti odvolaciemu uzneseniu aj ústavnú sťažnosť, ktorá bola uznesením ústavného súdu sp. zn. III. ÚS 637/2014 zo 4. novembra 2014 odmietnutá ako zjavne neopodstatnená.

7. Proti odvolaciemu uzneseniu podal sťažovateľ aj dovolanie, o ktorom rozhodol v napadnutom dovolacom konaní najvyšší súd uznesením zo 14. decembra 2017 (ďalej len „dovolacie uznesenie“) tak, že dovolanie odmietol.

8. Sťažovateľ v tejto svojej ústavnej sťažnosti namieta, že príkazy na odpočúvanie a záznam telekomunikačnej prevádzky podľa § 115 zákona č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný poriadok“) neboli riadne odôvodnené a zvukové záznamy hovorov tak predstavujú nezákonný dôkaz. Na túto jeho námietku nedal najvyšší súd ako súd odvolací a dovolací dostatočnú odpoveď. K tomuto sťažovateľ ďalej uvádza: *«Pri návrhu, kde majiteľ účastníckej stanice, pokiaľ je známy a záujmová osoba nie sú totožné, nie je možné príkaz vydať, pokiaľ nie je náležité odôvodnený (ak ide o účastnícku stanicu evidovanú na inú osobu, nepostačuje konštatácia „operatívno-pátracou činnosťou bolo zistené, že účastnícku stanicu používa záujmová osoba...“), potrebné je uviesť akou operatívno-pátracou činnosťou a kým*

a ako bolo zistené, fiktívny kontrolný telefonát, závery zistené legálnym odposluchom inej účastníckej stanice, u účastníckej stanice vedenej na obchodnú spoločnosť uviesť vzťah záujmovej osoby k obchodnej spoločnosti (konateľ, spoločník, člen dozornej rady, prípadne iné), pokiaľ taký údaj neexistuje, uviesť konkrétnu skutočnosť, ako bolo zistené, že číslo používa záujmová osoba - tak ako u inej fyzickej osoby. Rovnako v odôvodnení každého príkazu podľa § 115 ods. 2 Trestného poriadku musí existovať konkrétna informácia o predchádzajúcom neúčinnom alebo podstatne sťaženom odhaľovaní a dokumentovaní činnosti, pre ktorú sa dáva podnet na vydanie príkazu na použitie ITP.»

9. Sťažovateľ k svojej námietke dopĺňa, že nie je možné argumentovať v prospech splnenia zákonných podmienok na vydanie takéhoto príkazu tým, že sa na jeho základe preukázalo páchanie trestnej činnosti.

10. Sťažovateľ ďalej namieta, že výpoveď svedka [REDAKOVANÉ] tak ako bola prezentovaná špecializovaným a najvyšším súdom, nezodpovedá jeho výpovedi na hlavnom pojednávaní. Svedok [REDAKOVANÉ] mal podľa sťažovateľa vypovedať o tom, že sťažovateľ nebol členom zločineckej skupiny a nerobil osobnú ochranu [REDAKOVANÉ], a to ani ako „zaskakujúci ochrankár“.

11. Sťažovateľ vzhľadom na uvedené navrhuje, aby ústavný súd nálezom takto rozhodol: „1. Najvyšší súd SR v konaní vedenom pod sp. zn.: 1 TdoV 2/2017 a v konaní vedenom pod sp. zn.: 1 To 9/2013 porušil základné práva [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], na spravodlivé súdne konanie zaručené v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a právo zaručené v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

2. Uznesenie Najvyššieho súdu SR zo dňa 14.12.2017 pod sp. zn.: 1 TdoV 2/2017 a uznesenie Najvyššieho súdu SR zo dňa 06.11.2013 pod sp. zn.: 1 To 9/2103 sa zrušujú a vec sa mu vracia na ďalšie konanie.

3. [REDAKOVANÉ] priznáva náhradu trov konania...“

II.

Právomoc ústavného súdu a ústavnoprávne východiská

12. Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

13. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

14. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

15. Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu...

16. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon. Dňa 1. marca 2019 nadobudol účinnosť zákon č. 314/2018 o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v čl. I § 1 až § 13 a § 16 až § 28 a § 32 až § 248 a § 250 a § 251 [v súčasnosti zákon č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 413/2019 Z. z. (ďalej len „zákon o ústavnom súde“)]. V zmysle § 246 ods. 1 a 2 zákona o ústavnom súde sa tento zákon použije aj na konania začaté do 28. februára 2019, pričom právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali do 28. februára 2019, zostávajú zachované.

17. Ústavný súd podľa § 56 ods. 1 zákona o ústavnom súde návrh na začatie konania predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon v § 9 neustanovuje inak.

18. Ústavný súd môže podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde na predbežnom prerokovaní bez ústneho pojednávania uznesením odmietnuť návrh na začatie konania,

- a) na prerokovanie ktorého nemá ústavný súd právomoc,
- b) ktorý je podaný navrhovateľom bez zastúpenia podľa § 34 alebo § 35 a ústavný súd nevyhovел žiadosti navrhovateľa o ustanovenie právneho zástupcu podľa § 37,
- c) ktorý nemá náležitosti ustanovené zákonom,
- d) ktorý je neprípustný,
- e) ktorý je podaný zjavne neoprávnenou osobou,
- f) ktorý je podaný oneskorene,
- g) ktorý je zjavne neopodstatnený.

19. Z § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní sťažnosti je okrem iného posúdiť, či táto nie je zjavne neopodstatnená. Podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú sťažnosť ide predovšetkým vtedy, ak namietaným postupom orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu toho základného práva, ktoré označil sťažovateľ, pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi napadnutým postupom tohto orgánu a základným právom, porušenie ktorého sa namietalo, ako aj vtedy, ak v konaní pred orgánom verejnej moci vznikne procesná situácia alebo procesný stav, ktoré vylučujú, aby tento orgán porušoval uvedené základné právo, pretože uvedená situácia alebo stav takúto možnosť reálne nepripúšťajú (IV. ÚS 16/04, II. ÚS 1/05).

20. Ústavný súd stabilne judikuje, že súčasťou obsahu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (IV. ÚS 115/03, III. ÚS 119/03, III. ÚS 209/04).

Všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, avšak musí dať odpoveď na otázky, ktoré majú pre vec podstatný význam (II. ÚS 251/04, III. ÚS 209/04). Ak ide o argument, ktorý je vo veci rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (II. ÚS 410/06).

21. Z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva vyplýva, že čl. 6 ods. 1 dohovoru vyžaduje, aby vnútroštátne súdy dostatočne jasne uviedli dôvody, na ktorých založili svoje rozhodnutia, a to za súčasného rešpektovania práva na obhajobu (rozsudok vo veci Hadjianastassiou proti Grécku zo 16. 12. 1992, sťažnosť č. 12945/87, bod 33). Rozsah povinnosti uviesť dôvody, ktorý sa odlišuje v závislosti od povahy rozhodnutia, musí byť určený vo svetle okolností prípadu (rozsudok vo veci Ruiz Torija proti Španielsku z 9. 12. 1994, sťažnosť č. 18390/91, bod 29). Aj keď vnútroštátne súdy nie sú povinné dať odpoveď na všetky im predložené argumenty (rozsudok vo veci Van de Hurk proti Holandsku z 19. 4. 1994, sťažnosť č. 16034/90, bod 61), z rozhodnutia musí byť zrejmé, že sa zaoberali všetkými podstatnými otázkami prípadu (rozsudok vo veci Boldea proti Rumunsku z 15. 2. 2007, sťažnosť č. 19997/02, bod 30) a že dali konkrétnu a jednoznačnú odpoveď na argumenty, ktoré sú pre výsledok prípadu rozhodujúce [rozsudok Veľkej komory vo veci Moreira Ferreira proti Portugalsku (č. 2) z 11. 7. 2017, sťažnosť č. 19867/12, bod 84]. Rozhodnutie vnútroštátneho súdu možno považovať za svojvoľné a také, ktoré narúša spravodlivosť konania, iba v prípade, ak sú v ňom vyjadrené dôvody založené na zjavnej skutkovej alebo právnej chybe vnútroštátneho súdu, dôsledkom čoho došlo k „odopretiu spravodlivosti“ (už citovaný Moreira Ferreira, bod 85; tiež rozsudok vo veci Navalnyy a Ofitserov proti Rusku z 23. 2. 2016, sťažnosti č. 46632/13 a č. 28671/14, bod 119).

22. Vo vzťahu k zákonnosti príkazov na odpočúvanie a záznam telekomunikačnej prevádzky ústavný súd opakovane uviedol, že tieto musia byť odôvodnené. Pochybenie vo vzťahu k príkazom videl ústavný súd napr. v skutočnosti, že tieto obsahovali len veľmi strohé odôvodnenie, z ktorého nevyplývalo ani to, na objasnenie koho/akej trestnej činnosti je príkaz vydávaný (III. ÚS 80/08), alebo ak obsahovali iba formálne odôvodnenie bez uvedenia (akýchkoľvek) konkrétnych skutočností (I. ÚS 274/05). Ústavný súd taktiež

judikoval, že pokiaľ ide o rozhodnutie všeobecného súdu, ten musí v prípade vznesenia námietky nezákonnosti príkazu na odpočúvanie a záznam telekomunikačnej prevádzky odôvodniť svoje rozhodnutie takým spôsobom, aby po oboznámení sa s ním bolo možné odkryť súvislosti a okolnosti, na základe ktorých by dotknutá osoba pochopila odôvodnenie takéhoto zásahu do jej práva na súkromie (III. ÚS 80/08).

III.

Posúdenie vecí ústavným súdom

23. Ústavný súd na úvod konštatuje, že sťažovateľ už raz na ústavnom súde napadol postup najvyššieho súdu v napadnutom odvolacom konaní i samotné odvolacie uznesenie a ústavný súd jeho (ústavnú) sťažnosť uznesením sp. zn. III. ÚS 637/2014 zo 4. novembra 2014 odmietol ako zjavne neopodstatnenú (pozri aj bod 6 tohto uznesenia).

24. Ústavný súd v označenom uznesení uviedol, že námietky sťažovateľa týkajúce sa nezákonnosti vykonaných dôkazov, ako aj nesprávnej právnej kvalifikácie skutkov č. 2 a č. 3 sú subsumovateľné pod dôvody na podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. g) a i) Trestného zákona.

25. Ústavný súd preto v okolnostiach tejto veci považuje za vhodné najskôr preskúmať napadnuté dovolacie konanie, ktoré vyústilo do vydania dovolacieho uznesenia, a v nadväznosti na výsledok tohto prieskumu potom ústavný súd určí nevyhnutný rozsah ústavnoprávneho prieskumu napadnutého odvolacieho konania.

III.1 Namietané porušenie práv postupom najvyššieho súdu v napadnutom dovolacom konaní

26. Sťažovateľ podal na najvyššom súde dovolanie, pričom jeho dôvody založil na § 371 ods. 1 písm. g) a písm. i) Trestného poriadku, a teda, že odvolacie uznesenie je založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom a rozhodnutie

je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia.

27. Sťažovateľ pred najvyšším súdom okrem iného namietal nezákonnosť príkazov na odpočúvanie a záznam telekomunikačnej prevádzky z dôvodu ich nedostatočného odôvodnenia a tiež rozpor vo výpovedi svedka [REDACTED], rovnako ako ich namieta aj v tejto ústavnej sťažnosti.

28. K nedostatočnosti odôvodnenia príkazov na odpočúvanie a záznam telekomunikačnej prevádzky sťažovateľ uviedol, že v prípade účastníckej stanice patriacej inej ako záujmovej osobe musí byť v rámci odôvodnenia špecifikovaná operatívno-pátracia činnosť, spôsob a osoba, ktorá zistila, že príslušné telefónne číslo používa záujmová osoba. Zároveň je potrebné uskutočniť fiktívny kontrolný telefonát. Pri účastníckej stanici vedenej na obchodnú spoločnosť je nutné uviesť aj vzťah záujmovej osoby k obchodnej spoločnosti. Taktiež musí v danej veci existovať konkrétna informácia o predchádzajúcom neúčinnom alebo podstatne sťaženom odhaľovaní a dokumentovaní trestnej činnosti.

29. Najvyšší súd vo vzťahu k námietke nezákonnosti príkazov na odpočúvanie a záznam telekomunikačnej prevádzky v dovolacom uznesení uviedol, že odpočúvanie sťažovateľa a jeho priateľky sa uskutočnilo na základe príkazov sudcu pre prípravné konanie, keď záujmovými osobami boli sťažovateľ a jeho priateľka pre podozrenie z obchodovania s drogami, pričom získavanie poznatkov o ich trestnej činnosti iným spôsobom by bolo spojené s ťažkosťami, ako to konštatoval už špecializovaný súd. Vydanie príkazov na účastnícke stanice vedené na matku obvineného a [REDACTED] nespôsobilo ich nezákonnosť, keďže z príkazov, návrhov prokurátorky a podnetu vyšetrovatelky sú identifikovateľné záujmové osoby, ktoré napokon mobilné čísla evidované na iné osoby aj skutočne používali. Najvyšší súd doplnil, že samotná stručnosť odôvodnenia príkazov ešte neznamená ich nezákonnosť, keďže tieto boli vydané v rannom štádiu konania, kde sa pracuje väčšinou s operatívnymi informáciami, ktorých bližšia konkretizácia by mohla spôsobiť zmarenie výkonu týchto úkonov (s. 8 a 9 dovolacieho uznesenia).

30. Ústavný súd zohľadňujúc uvedené konštatuje, že na námietku sťažovateľa o nezákonnosti namietaných príkazov, ktorú uplatnil ako v konaní pred špecializovaným súdom, tak pred najvyšším súdom v rámci odvolacieho a dovolacieho konania, bola poskytnutá dostatočná a relevantná odpoveď. Ústavný súd v tejto súvislosti poukazuje na to, že sťažovateľ vo všeobecnosti spochybnil zákonnosť namietaných príkazov pre ich nedostatočné odôvodnenie a v súvislosti s tým uviedol ďalšie ním vnímané podmienky ich zákonnosti. Najvyšší súd ako súd dovolací, podobne ako pred ním špecializovaný súd, sťažovateľovi primeraným spôsobom objasnil, že všetky zákonné podmienky vrátane dostatočného odôvodnenia príkazov v jeho prípade splnené boli.

31. Ústavný súd na tomto mieste zároveň zdôrazňuje, že jeho úlohou nie je vystupovať ako súd tretej či štvrtej inštancie a nanovo preskúmať a vyhodnocovať sťažovateľom namietané príkazy, ale presvedčiť sa, že s námietkami sťažovateľa, ktoré proti nim vzniesol, sa najvyšší súd dostatočným a relevantným spôsobom vysporiadal. Úlohou ústavného súdu ako nezávislého súdneho orgánu ochrany ústavnosti (čl. 124 ústavy) je totiž v prvom rade dohliadnuť na to, aby konanie ako celok vrátane spôsobu, akým boli dôkazy získané, bolo spravodlivé. Rovnako Európsky súd pre ľudské práva vo svojej judikatúre k čl. 6 dohovoru, ktorého porušenie namieta aj sťažovateľ, zdôrazňuje posudzovanie spravodlivosti konania ako celku (Khan proti Spojenému kráľovstvu z 12. 5. 2000, sťažnosť č. 35394/97, bod 34; Allan proti Spojenému kráľovstvu z 5. 11. 2002, sťažnosť č. 48539/99, bod 42).

32. Ústavný súd sa v rámci takto vymedzenej úlohy, zohľadňujúc námietky sťažovateľa prezentované v jeho ústavnej sťažnosti, presvedčil aj o tom, že ním namietané príkazy, resp. záznamy nepredstavovali jediný a/alebo rozhodujúci dôkaz proti nemu (pozri Gäfgen proti Nemecku z 1. 6. 2010, sťažnosť č. 22978/05, bod 164). Sťažovateľa zo skutku č. 3 (obzvlášť závažný zločin nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi) usvedčovali okrem iného aj výpovede viacerých tzv. korunných svedkov, znalecké posudky (vrátane stôp DNA), odborné vyjadrenia a rad ďalších listinných dôkazov (k zákonnosti, početnosti a kvalite

dôkazov porovnaj Schenk proti Švajčiarsku z 12. 7. 1988, sťažnosť č. 10862/84; tiež už citovaný Khan).

33. Ústavný súd na tomto mieste dopĺňa, že námietku sťažovateľa o tom, že zákonnosť namietaných príkazov nemožno aprobovať na základe následného „pozitívneho“ výsledku týchto úkonov, by bolo možné považovať za relevantnú. Ústavný súd však k uvedenému konštatuje, že najvyšší súd v dovolacom uznesení takýmto spôsobom neargumentoval (pozri bod 29 tohto uznesenia).

34. Ústavný súd preto dospel k záveru, že túto časť ústavnej sťažnosti je potrebné odmietnuť podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

35. K námietke dezinterpretácie výpovede svedka [REDAKOVANÉ] najvyšší súd v dovolacom uznesení uviedol, že námietka sťažovateľa smerujúca k rozsahu dokazovania a posúdenia dôkazov podľa jeho predstáv nielen nespadá pod dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku, ale ani pod žiaden iný dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 Trestného poriadku.

36. Pokiaľ teda ide o námietku týkajúcu sa svedeckej výpovede svedka [REDAKOVANÉ] túto ústavný súd (aj s odkazom na svoje predchádzajúce závery – pozri bod 23 a nasl. tohto uznesenia) preskúma vo vzťahu k napadnutému odvolaciemu konaniu, ktoré vyústilo do vydania odvolacieho uznesenia.

III.2 Namietané porušenie práv postupom najvyššieho súdu v napadnutom odvolacom konaní

37. Sťažovateľ namieta, že svedok [REDAKOVANÉ] mal na hlavnom pojednávaní vypovedať, že sťažovateľ nebol členom zločineckej skupiny a nerobil osobnú ochranu [REDAKOVANÉ], čo najvyšší súd nedostatočným spôsobom zohľadnil, resp. dezinterpretoval.

38. Pokiaľ ide o zločinu založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny podľa § 296 zákona č. 300/2005 Trestného zákona (skutok č. 1), špecializovaný súd vo svojom rozsudku, ktorý tvorí s odvolacím uznesením najvyššieho súdu jeden celok (I. ÚS 3/2017, IV. ÚS 638/2018), k namietanej výpovedi uviedol: „Svedok [REDAKOVANÉ] k obžalovanému uviedol, že sa poznajú, prezývajú ho [REDAKOVANÉ] a občas ho vídaval vo [REDAKOVANÉ]. Keďže zabezpečoval ochranu [REDAKOVANÉ] vedel, že [REDAKOVANÉ] chcel aj od obžalovaného, aby bol v ochranke, ale obžalovaný to nechcel, bol s nimi asi dvakrát. Odôvodnil to tým, že to nie je robota pre neho, lebo to bolo na celý deň. Nemal vedomosť o tom, čím sa obžalovaný živil, nevedel, že by nosil peniaze [REDAKOVANÉ] nedával mu pokyny. [REDAKOVANÉ] požadoval jeho prítomnosť preto, lebo bol asi rovnako vysoký a [REDAKOVANÉ] mal rád vo svojej prítomnosti ľudí, ktorí boli vzhľadom podobní. Nemal rád pri sebe vyšších ľudí a keď bol niekto vyšší, musel stáť od neho ďalej.

...

Ďalej vysvetlil, prečo niektorých považuje za členov [REDAKOVANÉ] a iných nie. V jeho ponímaní je členom ten, kto začal ako biletár, potom išiel na roboty, čím rozumie vymáhačky, až sa nakoniec dostal do ochranky. Za členov považuje takých, čo začínali s ním. Ostatných považuje za prišielcov. Podľa neho skupinu tvorili ôsmi ľudia, ktorí sa dopúšťali aj vrážd a to [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ] ako strelci. On a [REDAKOVANÉ] prezývaný [REDAKOVANÉ] ako sledovači a [REDAKOVANÉ], prezývaný [REDAKOVANÉ] ktorý robil všetko...“

39. K vyhodnoteniu jeho výpovede špecializovaný súd uviedol: «Výpoveď svedka [REDAKOVANÉ] súd hodnotil spôsobom, ktorý už vyššie uviedol, lebo je nesporné, že do skupiny [REDAKOVANÉ] patrilo určite viacej osôb, ako bol svedok ochotný pripustiť, lebo z jeho uhla pohľadu bol členom len ten, kto začal ako biletár, potom išiel na roboty, až sa nakoniec dostal do ochranky. Podľa neho skupinu tvorili len ľudia, ktorí sa dopúšťali aj vrážd. Ako člena skupiny dokonca nevnímal ani [REDAKOVANÉ], ktorého označil za prišielca. Za podstatné v jeho výpovedi súd vzhliadol jeho interpretáciu realizácie vzťahov nadriadenosti a podriadenosti z ktorej vyplynulo, že pravidlá síce mali platiť, ale samotný šéf ich nedodržiaval vtedy, keď mu niekto nosil peniaze priamo poza chrbát „svojich kompetentných nadriadených“, čo svedok označil výrazom „...cpali sa šéfovi...“.

Je teda logické, že pokiaľ šéf dodržiaval pravidlo popisované svedkom ako aj ďalšími svedkami, že väčšinu zásadných vecí riešil medzi štyrmi očami, ďalší členovia skupiny nemohli mať prehľad komu čo prikázal robiť, resp. nad kým obrazne povedané drží ochrannú ruku. Takýmto spôsobom mal napríklad nosiť peniaze priamo šéfovi [REDACTED] [REDACTED] prezývaný [REDACTED]. Za veľmi výstižnú, a danú vec vystihujúcu považuje súd časť výpovede tohto svedka, keď sa vyjadroval k obchodu s drogami, ktorý funguje tak, že keď niekto predáva, musí si platiť za ochranu alebo musí pod niekoho patriť. Keby to tak nebolo, tak niekto si ho určite nájde. Keď svedok popisoval, že obžalovaný mal pracovať v ochranke na osobnú žiadosť [REDACTED] a bol s ochrankou asi dvakrát, súd sa určite nestotožňuje s názorom obhajoby, že takáto výpoveď je v prospech obžalovaného. Podľa názoru súdu naopak obžalovaného usvedčuje z členstva v skupine, pretože ako nezainteresovaný človek nemohol byť v doprovode šéfa skupiny. Svedok zároveň aj vysvetľuje, prečo obžalovaný nechcel robiť v ochranke, že to nebolo o jeho presvedčení ale o tom, že to nie je robota pre neho, lebo by to bolo na celý deň. Pre súd z ďalších dôkazov vyplýva, že ochrankári mali mať zbrojný pas, strelnú zbraň, mali byť bezúhonní a nemali sa zapájať do inej trestnej činnosti. V tejto súvislosti súd odkazuje na skutok číslo 3/ a svoje právne úvahy v súvislosti s týmto skutkom k obžalovanému [obzvlášť závažný zločin nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekursorov, ich držania a obchodovania s nimi, pozri aj bod 4 tohto uznesenia, pozn.].»

40. Špecializovaný súd dospel vo vzťahu k skutku č. 1 k záveru: «Hodnotiac vyššie uvádzané svedecké výpovede spoločne s listinnými dôkazmi - už právoplatnými rozsudkami, ktoré sa vzťahovali k ďalším osobám, ktoré boli uznané vinnými zo zločinu založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny podľa § 296 Trestného zákona, na základe vnútorného presvedčenia založeného na starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu jednotlivito i v ich súhrne súd dospel k záveru a presvedčeniu, že obžalovaný [REDACTED] [REDACTED] bol členom zločineckej skupiny. Súd mal za preukázané všetky znaky charakterizujúce zločineckú skupinu v zmysle ustanovenia § 129 ods. 4 Trestného zákona. Štruktúrovanosť skupiny súd videl v hierarchickom rozdelení - na čele skupiny vystupovala osoba pod prezývkou [REDACTED] ďalšie osoby boli na čele nižších štruktúr ([REDACTED],

██████████, ██████████). V rámci týchto nižších štruktúr mali osoby, ktoré boli na čele svojich zástupcov, ďalších členov tzv. výjazdov. Na najnižšej úrovni pôsobili biletári, ktorí boli využívaní aj pri tzv. „prezentácii sily“ skupiny. Z výsledkov vykonaného dokazovania vyplývalo aj teritoriálne rozdelenie územia v rámci ktorého skupina pôsobila. Dôvodom pôsobenia skupiny bolo páchanie trestnej činnosti za účelom dosahovania príjmov. Súd ustálil členstvo obžalovaného najmä s poukazom na výpovede svedkov ██████████ a ██████████ už od roku 2004, kedy mal pôsobiť ako biletár a neskôr z obdobia pôsobenia v ochranke z výpovedi svedkov ██████████ a ██████████. Z hľadiska motívu obžalovaného pre členstvo v skupine súd poukazuje na skutok číslo 3/, kedy aj z výpovede svedka ██████████ vyplynulo, že obchod s drogami si vyžadoval krytie skupinou a to bol aj dôvod, prečo obžalovaný nemal záujem pôsobiť v ochranke, čo bolo celodennou činnosťou za fixný mesačný príjem.»

41. Najvyšší súd v odvolacom uznesení vo vzťahu k tejto námietke sťažovateľa uviedol: «Vo vzťahu ku všetkým trom skutkom treba poukázať na to, že účasť a činnosť obžalovaného v rámci zločineckej skupiny bola nepochybne preukázaná viacerými hodnovernými dôkazmi, najmä výpovedami celého radu svedkov: ██████████, ██████████, ██████████, ██████████ a čiastočne aj výpovedou svedka ██████████. Z ich výpovedi vyplynuli jednoznačné dôkazy o konkrétnej činnosti obžalovaného v rámci tejto zločineckej skupiny podľa ich osobných poznatkov a skúsenosti z jej činnosti.

Treba zdôrazniť najmä skutočnosť, že títo svedkovia boli osobami účastnými na činnosti zločineckej skupiny ktorá sa v rámci vlastnej činnosti prezývala „██████████“ ktorej štruktúru a fungovanie dôverne poznali. V súvislosti s vyhodnotením týchto svedeckých výpovedí treba zdôrazniť, že títo vypovedali o rôznych okolnostiach jednak na základe vlastných osobne prežitých udalostiach a viacerí čiastočne vypovedali o okolnostiach alebo informáciách získaných sprostredkovane od iných osôb. Navyiac, tak ako na to poukázal aj prvostupňový súd v odôvodnení napadnutého rozsudku, každý z nich vnímal určité okolnosti s vlastného uhľa pohľadu a takto ich aj interpretoval. Viacerí svedkovia potvrdili, že osoby konajúce v rámci zločineckej skupiny nedisponovali vždy všetkými informáciami, ale dostali sa k nim často len čiastkové informácie, postačujúce

na zabezpečovanie len určitých konkrétnych konaní. Takéto fungovanie je napokon symptomatické práve pre organizované, resp. zločinecké skupiny. Tieto skutočnosti potom pochopiteľne sťažujú objektívne vyhodnotenie svedeckých výpovedí a toto si do značnej miery vyžaduje obozretný selektívny prístup v rámci výpovedi jedného svedka a následne v korelácii s výpoveďami iných svedkov, ako aj všetkých ďalších dôkazov v celom ich komplexe.

V prípade obžalovaného [REDAKOVANÉ] sa javí dôkazná situácia o to jednoduchšia, že v jeho prípade nebol vypočutý jeden alebo dvaja korunní svedkovia (tzv. kajúcnici), ale až šesť takýchto svedkov, pričom všetci títo svedkovi v menšej alebo väčšej miere nepochybne potvrdili jeho členstvo v zločineckej skupine, a taktiež jeho reálnu účasť pri vykonaní vydieračského únosu (skutok pod bodom 2/, ako aj prechovávanie a obchodovanie s drogami (skutok pod bodom 3/ napadnutého rozsudku).

Nad rámec odôvodnenia rozsudku prvostupňovým súdom odvolací súd zdôrazňuje, že výpovede usvedčujúcich svedkov voči obžalovanému sú natoľko konkrétne a vo všetkých podstatných a najzávažnejších častiach, natoľko vzájomne korešpondujúce, pričom vo vzťahu ku skutkom pod bodmi 2/ a 3/ sú podporované i závermi znaleckých posudkov, odborných vyjadrení a celého radu objektívnych listinných dôkazov...»

42. Ústavný súd sa z citovaných rozhodnutí presvedčil, že na námietku sťažovateľa o dezinterpretácii výpovede svedka [REDAKOVANÉ] reagoval dostatočným a presvedčivým spôsobom už špecializovaný súd a následne aj najvyšší súd ako súd odvolací. Účasť a činnosť sťažovateľa v zločineckej skupine bola preukázaná výpoveďou šiestich tzv. korunných svedkov a jeho motivácia byť jej členom bola podporená skutkom č. 3, teda „ochranou“ pri páchaní obzvlášť závažného zločinu nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi. Ak sťažovateľ tvrdil, že svedok [REDAKOVANÉ] v podstate vypovedal v jeho prospech, tak špecializovaný súd poukázal na to, že svedok [REDAKOVANÉ] (na rozdiel od ostatných tzv. korunných svedkov) považoval za členov zločineckej skupiny len istý typ jej členov, ktorí sa napokon stali členmi ochranky, čo mal sťažovateľ, ktorý je odsúdený aj pre páchanie drogovej trestnej činnosti, odmietnuť z dôvodu, že „ide o robotu na celý deň“. Skutočnosť, koho tento svedkov

subjektívne považoval za člena zločineckej skupiny, nemôže v okolnostiach tejto veci relevantným spôsobom spochybníť ostatné dôkazy a závery z nich vyvedené, ako na to správne poukázal špecializovaný i najvyšší súd.

43. Ústavný súd napokon zdôrazňuje, tak ako to zdôraznil aj vo vzťahu k námietke sťažovateľa o nezákonnosti príkazov na odpočúvanie a záznam telekomunikačnej prevádzky (pozri bod 32 tohto uznesenia), že namietaná výpoveď svedka [REDACTED] nepredstavovala jediný či rozhodujúci dôkaz proti sťažovateľovi (pozri bod 41 a tam citované odvolacie uznesenie).

44. Na základe uvedeného dospel ústavný súd vo vzťahu k tejto časti ústavnej sťažnosti k záveru, že medzi postupom najvyššieho súdu v napadnutom odvolacom konaní a označenými právami sťažovateľa nemožno vidieť príčinnú súvislosť, ktorá by ústavnému súdu po prípadnom prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie umožňovala rozhodnúť o porušení sťažovateľom označených práv.

45. Ústavný súd vzhľadom na uvedené túto časť ústavnej sťažnosti sťažovateľa odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

46. Keďže ústavná sťažnosť sťažovateľa bola ako celok odmietnutá, rozhodovanie o ďalších návrhoch sťažovateľa v uvedenej veci stratilo opodstatnenie, preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 30. júna 2020

Jana Baricová
predsedníčka senátu